

Tragédia

Az új Nemzeti Színház március 15-i megnyitójára már próbálják Az ember tragédiáját. Vajon mi történne, ha a szociálliberális hatalom adná át az új teátrumot? A Jobbszél birtokába jutott annak a műnek a szinopszisa, amit a Horn–Kuncze–Demszky–Göncz-éra kultúrosai álmodtak színre. A darabot – címe: A tizenhatodik szín – Madách és Karinthy nyomán Eörsi és Spiró írta volna. (Az esetlegesen előforduló trágár kifejezésekért elnézést kérek, de kénytelen vagyok szó szerint idézni a sajtóperek elkerülése végett. U. Zs.)

Feledik jelenet: Lucifer (mint az Úr) és Ádám (mint Éva) balról be. A jobbszélen két bőgatyás ül, és Trianont siratja. Ádám: „Mi ország ez és mi nép, hová jövénk, ó Lucifer?” Lucifer: „Szar ország ez és szar nép. Ez a kirekesztők földje. Amott két földi épp kirekeszt.” Közelebb lépnek. „Meleg van itt...”, szól épp az egyik bőgatyás, megtörölvén verejtékező homlokát, s jót szel a szalonnájából, majd vereshagymát fogyaszt hozzá. „Csak nem Ádám másságára célszol, aki Éva képében női ruhában jelent meg?”, csattan fel Lucifer. „Mit szólnál akkor a Terry Blackhez?”

Hetedik felvonás: Ádám (mint gagyitévé-műsorvezető) és Lucifer (mint szerkesztő). Lucifer: „És most átneveljük e korcs fajt, Ádám! Te felolvasod azt a sok marhaságot, amit eléd teszek. Ne foglalkozz vele, mekkora ökörség, mert az Úr nem azért ültetett ilyen magas pozícióba, hogy gondolkozzál. Arra ügyelj: pöszén mondd és dadogva. A többi jön magától.” Ádám: „De hát mi értelme van ennek?” Lucifer: „Amint a költő írja: birka nép vesz csuda dolgokat. Tedd őket ostobává, s legott a tenyeredből esznek.” „Mit?”, kérdé Ádám. „Mindent. Kutyatápszert, ásványvizet, mosóport, 100 százalékos narancslevet és 0 százalékos joghurtot. Féligazságot és lehasznált politikust. Ha ügyes vagy, a Medgyessyt is lenyomjuk a torkukon.” „Mi az a Medgyessy?” „Az olyasmi, mint a Horn, csak magosabb.” „Jól kifundáltad, ó Lucifer!” „Nem adhatok mást, csak mi lényegem.”

Utolsó jelenet: A színre betántorog kilenc és félmillió fasiszta. Lucifer (mint Tamás Gáspár Miklós) a nézőkhöz fordul: „Ti is kirekesztők vagytok. Meg sem érdemlitek, hogy itt ülhetek!” Megnyílnak a zsöllyék és páholyok, továbbá a színpad süllyesztője, s valamennyien alázuhannak. Csak Göncz és Demszky marad a díszpáholyban.

Függöny. Eörsi és Spiró felállva ünnepelnek.

Ungváry Zsolt